

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

היכן אני בעולם

מיד קבע שוב עם חברו חברותא קבועה לשבת ולשקד על התורה בכל יום בשמחה והנאה כשהוא מוסיף מיום ליום ודובק בתורה הק' בחזרה ובדבקות.

לאחר שנים רבות בהם כסף השני-למלכות איך להוציא את הבת מלך, נרדם וישן שבועים שנה. אולם מה עשה מיד כשהתעורר משנתו- בכה על השנים שהפסיד? הצטער והתעצב? כלל לא. אלא הביט בעיניו ברצון להתחיל מחדש מעכשו ומיד שאל: "היכן אני בעולם". כאומר, "מה ביכלתי לעשות בעבודת ה' מהמקום בו אני נמצא ברגע זה". ברב תבונתו והתחזקותו לא אבה לבכות על השנים שעברו בשנה עמקה. על זה לא הביט כלל.

ואז שמח והשתומם לגלות את יפי פעלות כסופיו שפסדו להוציאה שנים רבות. מה גלה? שבזכות כל רצונותיו הגדולים להוציאה התבשר על ידי הכתב של דמעות העל גבי המטפחת שהיא כבר אינה נמצאת בלא טוב. משם היא כבר יצאה. זו פעלה משמחת ביותר.

פעת נותר לו לבקש 'הר של זהב ומבצר של מרגליות', כלומר, אם ישקיע בחפוש כמו שמחפשים זהב ומרגליות, בודאי יזכה למוצאה.

נתחזק להביט תמיד רק על מה שיש לנו, לעשות מעכשו בלי להתעצב על הפסדי העבר, ונדע שהרצונות והכסופין עושין את פעלתן. ואם נחפש להתקרב לה' באמת כמו שמחפשים זהב, בודאי נגיע ונמצא את שאנו מחפשים.

לומדי בית המדרש כבר ידעו, בכל בקר לאחר תפלת ותיקין יושב ר' גרשון מחנות הספרים על יד החלון ולומד עם ר' מיכאל בהתמדה רצופה. הם מקשים ומתרגלים ומסיקים הלכות ברורות הלכה למעשה.

אלא שעם הזמן שקע ר' גרשון בשנה ארכה ולא הצליח לקום מקדם. הוא הוסיף שעונים מעוררים, חפש עצות ותחבולות, אך השנה היתה חזקה מהכל. כשקם כאב לראות שכבר מאחר, ולא יוכל להתפלל במנין הראשון וללמד. כך ישו, נרדם וחלם חלומות, עד שפסק לגמרי להצליח לקום בזמן. בכל בקר התפלל במנינים אחרים פעם בבית כנסת זה ופעם בבית כנסת אחר.

אוי, ר' גרשון נפרד מהתפלה המקדמת, הלמוד וההתמדה לשנים ארכות וכוואבות. אמנם רצון עז בער בו לשוב למנין האהוב ולחברותא היקר ולשקע בסגיה ערבה, זכרונות טובים צרובים היו במחו מהלמוד עם ר' מיכאל חברו. אך ראשו ורבו היו בשנה עמקה עמקה.

עד שנכנס פעם באקראי בסיומו של מנין ותיקין לבית המדרש ולא האמין למראה עיניו. עשרות צעירים לצד מבגרים סימו כעת תפלה ראויה לשמה בקול ובכח, כשלאחר התפלה ורקוד שמח חלקם יושבים והוגים בתורה במתיקות שאין דומה לה. מנגינת הגמרא ונעימות קול התורה חדרו ללשד עצמותיו, לבו נמס וכסף ומפיו קרא בקול גדול ולא יסף: "היכן אני בעולם?"

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה א' - מאבדת בת מלך (2)

שספרה רבנו נחמן מברסלב זיע"א

והיו הולכין חילות רבות עם השיף להם, מה שנוסע אחריהם (שקורין אופאזין) והמשרת הטמין עצמו מחמת החילות. אחר-כך הלכה מרכבה ועגלות-צב, ושם ישבה הבת מלך. ועמדה שם אצלו, וירדה וישבה אצלו והפירה אותו. והיתה מנערת אותו מאד, ולא ננער.

והתחילה לקבל עליו אשר כמה וכמה יגיעות וטרחות גדולות מאד שהיו לו זה כמה וכמה שנים כדי להוציא אותי, ובשביל אותו היום שהיה יכול להוציאני ואבדו,

והיתה בוכה מאד על זה, כי יש רחמנות גדול עליו ועלי, שכל-כך זמן שאני כאן, ואיני יכול לצאת.

והלך לשם ומצא אותה. והיתה מצטערת לפניו מאד, כי אלו באת באותו היום, הית מוציא אותי מכאן, ובשביל יום אחד אבדת.

אמנם שלא לאכל הוא דבר קשה מאד, בפרט ביום האחרון, אז מתגבר היצר הרע מאד. (היגו שהבת מלך אמרה לו, שעתה תקל עליו האזהרה ולא יהיה מזקר שלא לאכל, כי הוא דבר קשה לעמד בו וכו') בכן תשוב לבחור לה מקום, ותשב גם-כן שנה, כנ"ל,

וביום האחרון תהיה רשאי לאכל, רק שלא תישן ולא תשתה יין כדי שלא תישן, כי העקר הוא השנה. והלך ועשה כן.

ביום האחרון היה הולך לשם וראה מעין הולך והמראה - אדם והריח - של יין. ושאל את המשרת: הראית שזה מעין, וראוי שהיה בו מים והמראה - אדמומית והריח - של יין? והלך וטעם מהמעין. ונפל וישן מיד כמה שנים עד שבעים שנה,

אַחֲר־כֵּן לָקַחַהּ פֶּאטְשִׁילֶע מֵעַל רֹאשָׁהּ
וְכַתְּבָה עָלָיו בְּדַמְעוֹת שָׁלָה וְהִנִּיחָה אֶצְלוֹ
וְעַמְדָה וַיֵּשְׁבָה בְּמִרְכַּבָּתָהּ, וַנִּסְעָה מִשָּׁם.

אַחֲר־כֵּן הִקְיץ וְשָׁאל אֶת הַמְּשֻׁרֶת: הֵיכָן אֲנִי
בְּעוֹלָם? וְסִפֵּר לוֹ כָּל הַמַּעֲשֵׂה, וְשִׁחֲלוֹת
רַבּוֹת הִלְכוּ שָׁם, וְשִׁהֲיָתָה כָּאֵן מִרְכַּבָּה הַנִּ"ל,
וְשִׁהֲיָתָה בּוֹכָה עָלָיו וְהִיָּתָה צוֹעֶקֶת שִׁישׁ
רַחֲמָנוּת עָלָיו וְעָלֶיהָ, כַּנִּ"ל.

בְּתוֹךְ כֵּן הִצִּיץ וּרְאָהּ, שֶׁהַפֶּאטְשִׁילֶע מִנַּחַת
אֶצְלוֹ. וְשָׁאל: מֵאֵין זֶה? וְהָשִׁיב לוֹ, שֶׁהִיא
כַּתְּבָה עָלָיו בְּהִדְמָעוֹת. וּלְקַחָהּ וְהָרִים אוֹתָהּ
כִּנְגֵד הַשָּׁמֶשׁ, וְהִתְחִיל לִרְאוֹת הָאוֹתִיּוֹת,
וְקָרָא מָה שֶׁכָּתוּב שָׁם כָּל קְבֻלָּתָהּ וְצַעֲקוֹתָהּ,
כַּנִּ"ל, וְשִׁכְעֶת אֵינָנָה שָׁם בְּמִבְצָר הַנִּ"ל, כִּי
אִם שִׁיבְקֶשׁ הָרָשָׁה זֶהב וּמִבְצָר שֶׁל מִרְגְּלִיּוֹת,
שֶׁם תִּמְצָאֶנִּי. וְהִשְׁאִיר אֶת הַמְּשֻׁרֶת וְהִנִּיחוֹ,
וְהִלֵּךְ לְבִדּוֹ לְבִקְשָׁהּ. וְהִלֵּךְ כַּמָּה שָׁנִים
לְבִקְשָׁהּ, וַיֵּשֶׁב עֲצָמוֹ, שֶׁבּוֹדָאִי בִּישׁוּב לֹא
נִמְצָא הָרָשָׁה זֶהב וּמִבְצָר שֶׁל מִרְגְּלִיּוֹת, כִּי הוּא
בָּקִי בְּמִפְתַּת הָעוֹלָם (שְׁקוֹרִין לֵאמֹד קֶאֱרִט) וְעַל כֵּן
אֵלֶּךְ אֶל הַמִּדְבָּרִיּוֹת. וְהִלֵּךְ לְבִקְשָׁהּ בְּמִדְבָּרִיּוֹת
כַּמָּה וְכַמָּה שָׁנִים.

אַחֲר־כֵּן רָאָה אָדָם גָּדוֹל מְאֹד, שְׂאִינוֹ (גִּדְר)
אֲנוּשִׁי כָּלֵל שִׁיְהִיָּה אָדָם גָּדוֹל כָּל־כֵּף. וְנִשָּׂא
אֵילָן גָּדוֹל, שֶׁבִּישׁוּב אֵינוֹ נִמְצָא אֵילָן גָּדוֹל
כָּזֶה, וְאוֹתוֹ הָאִישׁ שָׁאל אוֹתוֹ: מִי אַתָּה?
וְאָמַר לוֹ: אֲנִי אָדָם.

וְתָמָה וְאָמַר, שֶׁזֶה כָּל־כֵּף זָמַן שְׂאִנִּי
בְּהַמְדָּבָר, וְלֹא רָאִיתִי מֵעוֹלָם בְּכָאֵן אָדָם.
וְסִפֵּר לוֹ כָּל הַמַּעֲשֵׂה הַנִּ"ל וְשֶׁהוּא מְבַקֵּשׁ
הָרָשָׁה זֶהב וּמִבְצָר שֶׁל מִרְגְּלִיּוֹת.

אָמַר לוֹ: בּוֹדָאִי אֵינוֹ בְּנִמְצָא כָּלֵל, וְדָחָה
אוֹתוֹ וְאָמַר לוֹ, שֶׁהִשְׁיָאוֹ אֶת דַּעְתּוֹ בְּדַבֵּר
שְׁטוּת, כִּי בּוֹדָאִי אֵינוֹ נִמְצָא כָּלֵל.

וְהִתְחִיל לְבַכּוֹת מְאֹד (הֵינּוּ הַשְּׁנִי לְמַלְכוּת בָּכָה
מְאֹד וְאָמַר), כִּי בּוֹדָאִי בְּהִכְרָח הוּא נִמְצָא
בְּאִיזָה מְקוֹם,

וְהוּא דָּחָה אוֹתוֹ (הֵינּוּ הָאָדָם הַמְּשֻׁנָּה שֶׁפָּגַע דָּחָה
אוֹתוֹ בְּדַבְּרָיו וְאָמַר) כִּי בּוֹדָאִי דִּבֵּר שְׁטוּת אָמְרוּ
לְפָנָיו. וְהוּא אָמַר (הֵינּוּ הַשְּׁנִי לְמַלְכוּת), שֶׁבּוֹדָאִי יֵשׁ.

שאלות לחידודא

בחן 38א:

מעשה א' מאבידת בת מלך (2)

ה. איך הצליח השני למלכות לראות מה שכתבה הבת מלך על המטפחת?

- ☐ הרים אותה נגד הלבנה
- ☐ הרים אותה נגד השמש
- ☐ הרים אותה נגד הנר

ו. מה אמר האדם הגדול שהוא ממונה על החיות האם נמצא הר של זהב ומבצר של מרגליות?

- ☐ בוודאי נמצא
- ☐ בוודאי אינו נמצא והוא דבר שטות
- ☐ אולי נמצא

ז. מה עשה השני למלכות?

- ☐ התייאש עצמו מלחפש עוד
- ☐ התחיל לבכות ואמר שבוודאי בהכרח הוא נמצא באיזה מקום
- ☐ התחיל לבכות על שבוודאי אינו נמצא

ח. האם למדת את המעשה השבוע?

- ☐ כן
- ☐ לא
- ☐ רציתי

א. מה אמרה הבת מלך לשני למלכות שיעשה ביום האחרון אחרי שהתעורר מהשינה?

- ☐ לא תישן ואל תשתה יין כדי שלא תישן
- ☐ לא תישן ואל תאכל כדי שלא תירדם
- ☐ לא תישן

ב. מה עשה השני למלכות ביום האחרון של השנה?

- ☐ טעם מהמעין של היין
- ☐ טעם מהתפוחים
- ☐ טעם מהמעין של מים

ג. כמה שנים ישן השני למלכות?

- ☐ שנה תמימה
- ☐ חמישים שנה
- ☐ שבעים שנה

ד. מה אמר השני למלכות כשהקיץ משנתו?

- ☐ למה טעמתי מהיין
- ☐ למה ישנתי זמן רב
- ☐ היכן אני בעולם

בעומק המעשה

במעשה שלמדנו השבוע

מי טרח?	מי יגע?	מי דחה?	מי צעק?	מי בכה?
מי תמה?	מי סיפר?	מי העמין?	מי כתב?	מי שאל?

תשובות על המבחן של שבוע שעבר

היכן מרומז במעשה "ע"י פגם תאוות אכילה... נופלין לבחינת שינה" (לקו"מ ס') ?
וְהָיָה מִתְאַוֶּה לְעֵינָיו מְאֹד, וְעָמַד וְאָכַל מִשֵּׁם, וְתִכְף שְׂאֵכַל הַתְּפוּחִים, נָפַל וַחֲטָפוֹ שָׁנָה

דעם רבינ'ס
אעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: דעם רבינ'ס ליכט 72-3333-02 * לקבלת הגליון באימייל - m025345040@gmail.com